Informace o fázi 6 NCTS

cílem této fáze je implementace nových specifických požadavků na údaje týkající se bezpečnosti a zabezpečení v tranzitních celních prohlášeních (TCP) pro zboží vstupující na celní území Unie a dalších oblastí bezpečnosti a zabezpečení (Norska a Švýcarska). Odpovědnost za zajištění provedení analýzy rizik v systému ICS2 má celní úřad prvního vstupu (Customs Office of First Entry, COFE), což je celní úřad, kde zboží vstupuje do oblasti bezpečnosti a zabezpečení (EU, Švýcarsko a Norsko). Tato fáze zahrnuje vývoj rozhraní se systémem ICS2 za účelem usnadnění podání TCP obsahujícího údaje souhrnného vstupního prohlášení (ENS) v souladu s článkem 130 odst. 1 celního kodexu Unie (UCC).

Fáze 6 NCTS je v členských státech EU a zemích společného tranzitu implementována postupně od března 2025, nejzazším termínem je 1. 9. 2025. Fáze 6 NCTS je rozdělena na dva přístupy: opt-in a opt-out.

Při **volbě režimu opt-in** se země rozhodne připojit k systému ICS2 prostřednictvím převodníku (Transit ENS Data (TED) Processing Bridge), který slouží jako rozhraní pro předávání údajů ENS do ICS2. Toto propojení se systémem ICS2 umožní hospodářským subjektům podávat pouze jedno prohlášení místo dvou samostatných – do NCTS a ICS2. K 1. 9. 2025 budou připojeny pouze Bulharsko a Estonsko.

Při **volbě režimu opt-out** se země rozhodne nepřipojit k systému ICS2. V takovém případě nelze údaje ENS využívat v rámci NCTS, tzn. zahrnout datové prvky pro bezpečnost a zabezpečení do struktury TCP. Tyto země však i přesto musí své systémy upravit podle specifikace fáze 6 NCTS. Země se může později rozhodnout přejít z režimu opt-out na opt-in.

Fáze P6 NCTS bude v ČR implementována v režimu opt-out dne 1. 9. 2025.

Hlavní změny se budou týkat:

- Vymezení celního úřadu prvního vstupu (COFE) definovaného čl. 1 odst. 15 UCC-DA, tj. celního úřadu, kde zboží vstupuje do oblasti bezpečnosti a zabezpečení a má odpovědnost za zajištění provedení analýzy rizik v systému ICS2. Vzhledem ke geografické poloze ČR může být COFE a tudíž i celním úřadem odpovědným za zajištění provedení analýzy rizik při vstupu zboží do Unie pouze CÚ kompetentní za celní řízení na mezinárodním letišti.
- Odbavení režimu tranzitu na celních úřadech tranzitu – v ČR pouze celní úřady v rámci jejichž kompetence spadají mezinárodní letiště
- Povinnosti držitele režimu (nebo jeho zástupce, obchodníka či dopravce) podat samostatné ENS mimo systém NCTS (do systému ICS2).
- MRN ENS musí být uvedeno jako předchozí evidence k danému TCP, a to již v rámci podání TCP či sdělením a zápisem na COFE.
- Při ukončení režimu tranzitu na celním úřadu tranzitu/COFE/určení musí být MRN ENS uvedeno jako předchozí evidence k danému TCP, a to v rámci zprávy CZ007C, kterou schválený příjemce informuje celní úřad určení o příjezdu zásilky a zahajuje řízení o ukončení režimu tranzitu na celním úřadu určení. Tato zpráva je ve standardním postupu nepovinná.
- Možnosti zamítnutí vstupu zboží do EU (nová elektronická zpráva o zamítnutí přestupu hranice)

Použití fáze 6 NCTS

Bude-li režim tranzitu zahájen v zemi v režimu opt-in[1], tj. datový element Bezpečnost bude uveden kódem 1 nebo 3, MRN TCP bude mít na 17. pozici písmena L (TCP+ENS) nebo M (TCP+ENS+EXS), MRN ENS bude povinně uvedeno v TCP (N355 Zásilka – Předchozí doklad). Riziková analýza bude provedena v okamžiku přijetí dat TCP na COFE/celním úřadu tranzitu/celním úřadu odeslání v zemi v režimu opt-in.

Bude-li režim tranzitu zahájen v zemi v režimu **opt-out**, tj. datový element Bezpečnost bude uveden kódem 0 nebo 2, MRN bude mít na 17. pozici písmena J (TCP) nebo K (TCP+EXS). ENS bude podáno (např. dopravcem) samostatně a MRN ENS může být (držitelem) uvedeno v datech podaného TCP (N355 Zásilka-Předchozí doklad). Na COFE, tj. na celním úřadu odeslání, systém NCTS zkontroluje platnost ENS v systému ICS2 a na základě výsledků rizikové analýzy rozhodne o propuštění zboží do režimu tranzitu.

Bude-li režim tranzitu zahájen v zemi v režimu opt-out a **bude-li tranzitovat přes zemi, která nepatří do oblasti bezpečnosti a zabezpečení a vstupovat zpět do Unie,** ENS bude podáno (např. dopravcem) samostatně pro COFE daného státu Unie. MRN ENS může být (držitelem) uvedeno v datech podaného TCP (N355 Zásilka-Předchozí doklad). Na COFE, tj. na celním úřadu tranzitu, systém NCTS zkontroluje platnost ENS v systému ICS2 a na základě výsledků rizikové analýzy rozhodne o registraci přestupu hranice či zamítnutí vstupu zboží do EU.

Bude-li režim tranzitu zahájen v zemi společného tranzitu (včetně San Marina a Andorry, kromě Švýcarska a Norska), je **celní úřad tranzitu rovněž i COFE**. ENS bude podáno (např. dopravcem) samostatně. a MRN ENS může uvedeno v TCP (N355 Zásilka-Předchozí doklad)[2]. Na COFE, tj. na celním úřadu tranzitu, systém NCTS zkontroluje platnost ENS v systému ICS2 a na základě výsledků rizikové analýzy rozhodne o registraci přestupu či zamítnutí vstupu zboží do EU.

Bude-li režim tranzitu zahájen v zemi společného tranzitu (včetně San Marina a Andorry, kromě Švýcarska a Norska) a **celním úřadem určení je zároveň celní úřad tranzitu**, je tento úřad rovněž i **COFE**. Na COFE, tj. na celním úřadu tranzitu/určení při registraci příjezdu a v rámci ukončení režimu tranzitu bude vyžadováno MRN předchozího dokladu (ENS) pro validaci v ICS2 CZ. MRN ENS bude vyžadováno jak při ručním zápisu pracovníkem celního úřadu do NCTS klienta v případě registrace přestupu a ukončení režimu tranzitu standardním postupem, tak i ve zjednodušeném postupu schválený příjemce, tedy do zprávy CZ007C, kterou schválený příjemce informuje celní úřad určení o příjezdu zásilky a zahajuje řízení o ukončení režimu tranzitu na celním úřadu určení. Tato zpráva je ve standardním postupu nepovinná. Celní úřad tranzitu rozhodne o registraci přestupu či zamítnutí vstupu zboží do EU. V případě zamítnutí režim tranzitu nebude celním úřadem určení ukončen.

Příklady použití fáze 6 NCTS

Příklad 1

Společný tranzit v letecké přepravě z Turecka[3] do Polska s mezipřistáním v Praze nebo z Prahy do Polska bude tranzit pokračovat silniční přepravou, kde CZ521020 je celním úřadem tranzitu a zároveň COFE. MRN ENS je uvedeno v TCP jako předchozí doklad. Není-li MRN ENS uvedeno, musí pracovník celního úřadu vyžadovat podání samostatného ENS a MRN ENS zaevidovat do NCTS klienta při registraci příjezdu na CÚ tranzitu. MRN ENS bude validováno v aplikaci ICS2. Celní úřad tranzitu/COFE bude na základě výsledků

[1] Netýká se ČR (země opt-out)

[2] Je-li země společného tranzitu v režimu „opt-in“, bude ENS uvedeno povinně.

[3] Kromě Švýcarska (včetně Lichtenštejnska) a Norska ze všech zemí Úmluvy o společném tranzitním režimu (tj.Gruzie, Srbska, Severní Makedonie, Islandu, Ukrajiny, Spojeného království) a tranzitní režim Unie ze San Marin a Andorry.

kontrol (rizikové analýzy) rozhodovat o potvrzení přestupu hranice, popř. o zamítnutí vstupu zboží do EU (využití nové zprávy CD119D).

Příklad 2

Společný tranzit v letecké přepravě z Turecka[4] do ČR, kde CZ521020 je celním úřadem tranzitu/COFE a celním úřadem určení. MRN ENS je uvedeno v TCP jako předchozí doklad. Není-li MRN ENS uvedeno, musí pracovník celního úřadu vyžadovat podání samostatného ENS a MRN ENS zaevidovat do NCTS klienta při registraci přestupu hranice/příjezdu na CÚ určení. Není-li uvedeno ve zprávě CZ007C, kterou schválený příjemce informuje celní úřad určení o příjezdu zásilky, zjednodušený postup nelze dále použít. MRN ENS bude validováno v aplikaci ICS2. Celní úřad tranzitu/COFE/určení bude na základě výsledků kontrol (rizikové analýzy) rozhodovat o přestupu hranice a ukončení režimu tranzitu, přičemž může rozhodnout o zamítnutí přestupu (režim tranzitu nebude ukončení), zastavení přepravy zásilky nebo o registraci přestupu a ukončení režimu tranzitu.

Příklad 3

Společný tranzit z ČR do Turecka přes Slovensko, Maďarsko, Srbsko a Bulharsko. Režim tranzitu je zahájen v režimu opt-out, tj. datový element Bezpečnost bude uveden kódem 0 nebo 2, MRN bude mít na 17. pozici písmena J (TCP) nebo K (TCP+EXS). ENS bude podáno (např. dopravcem) samostatně pro bulharský CÚ tranzitu/COFE Kalotina BG005804. MRN ENS může být uvedeno v datech podaného TCP (N355 Zásilka-Předchozí doklad). Na COFE systém NCTS zkontroluje platnost ENS v systému ICS2 (ICS2 BG) a na základě výsledků rizikové analýzy rozhodne o potvrzení přestupu hranice, popř. o zamítnutí vstupu zboží do EU (využití nové zprávy CD119D) či zastavení přepravy zásilky.

Příklad 4

Při zahajování režimu tranzit v roli CÚ odeslání na vstupu do EU (mezinárodní letiště) – např. po příletu letadla z Číny je zahájen režim tranzitu, tuzemský CÚ je zároveň COFE. ENS je podáno samostatně v systému ICS2. Předchozím dokladem v TCP je MRN ENS nebo MRN dočasného uskladnění. Postup na celním úřadu odeslání se uskutečňuje standardním způsobem (riziková kontrola byla uskutečněna před příletem a zahájením tranzitního režimu).

Příklad 5

Společný tranzit (v NCTS, popř. v rámci zjednodušeného postupu ETD) v letecké přepravě ze Švýcarska, kde CZ521020 je celním úřadem tranzitu. Jelikož Švýcarsko patří do oblasti bezpečnosti a zabezpečení, není třeba provádět rizikovou kontrolu, tj. datový element Bezpečnost je uveden s kódem 0.

Rozhodnutí o vstupu zboží na celním úřadu tranzitu/COFE po kontrole ENS

Před povolením přestupu hranice na celním úřadě tranzitu musí být zohledněny výsledky rizikové analýzy (kontrol) ze systému ICS2 v případě, že tranzitní úřad je zároveň celním úřadem COFE a údaje z tranzitního prohlášení obsahují MRN ENS (již v propuštěném TCP či doplněném na celním úřadu tranzitu).

COFE/celní úřad tranzitu/celní úřad určení rozhodne o zamítnutí vstupu zboží do Unie nebo o přestupu hranice, popř. o ukončení režimu tranzitu a zaeviduje případné zjištěné nesrovnalosti.

[4] Kromě Švýcarska (včetně Lichtenštejnska) a Norska ze všech zemí Úmluvy o společném tranzitním režimu (tj.Gruzie, Srbska, Severní Makedonie, Islandu, Ukrajiny, Spojeného království) a tranzitní režim Unie ze San Marin a Andorry.

V rámci přechodného období/přechodu z fáze 5 na fázi 6 NCTS nebude probíhat konverze zpráv, neboť v režimu opt-out nedochází k jejich změně.

V případě zjednodušeného postupu dle čl. 233 odst. 4e UCC (použití elektronického přepravního dokladu ETD jakožto TCP) nebude fáze 6 NCTS plně aplikována, neboť se jedná o národní systém. Dosud není tento zjednodušený postup aplikován pro země společného tranzitu, které nejsou v oblasti bezpečnosti a zabezpečení, nicméně klient NCTS-ETD bude nově umožňovat registraci a validaci ENS jako předchozího dokumentu.